

Antonio SALIERI

Antonio SALIERI
(1750-1825)

18 Aęustos 1750, Verona, İtalya – 7 Mayıs 1825, Viyana.

İlk mzık derslerini ağabeyinden aldı. Zengin bir sanatseverin desteğiyle Venedik'te Pescetti ve Pacini'nin oğrencisi oldu. Bu arada Viyanalı besteci Gassmann'ın ilgisini kti; onunla Viyana'ya giderek mzık yaşamını orada sürdürdü. Gassmann'ın ölümünden sonra 1774'te, 24 uaşındayken onun yerine saray besteciliğine atandı. Gluck'la arkadaşlığı sayesinde bestecilikte gelişti. Altısı sahnelenmiş 39 opera besteledi.

Aslen İtalyan olmakla beraber, orta yaşlarında Avusturya Krallığı'na bağlı bir müzisyendi.

Avusturya İmparatoru II. Joseph döneminde Viyana sarayında Kapellmeister oldu. Bilinenin aksine kendi döneminde Mozart'a rağmen en iyi besteci ve müzisyen olarak görülüyordu. Çünkü "dahi ocuk Mozart" ocukluktan çıkmıştı, eskisinden daha iyi besteler yapsa da elit kesimden eskisi kadar ilgiyi göremiyordu. Ve bu sırada saray kapellmeisteri Salieri daha çok ilgi görüyordu. Bunu oğrenci sayılarından da görebiliriz. Beethoven, Franz Liszt ve Schubert'in hocasıydı.

Yedi mes, dört Te Deum, onbir kantat, dört oratoryo gibi kilise eserleri yanında, İtalyanca başlıklar taşıyan iki senfoni, iki klavsen konertosundan başka, org, flüt, flüt-obua,

keman-obua-viyolonsel için konçertolar besteledi.

Ölümüne dek ünlü bir besteci sayılan Salieri, sonradan unutuldu. Bencil, amacı için her şeyi göze alan, entrikacı bir kişiliği olduğu söylenen Salieri'nin Gluck ve Mozart'ın gölgesinde kaldığı için kıskançlıkla Mozart'ı zehirleyerek öldürdüğü de ileri sürülmüştür; hatta bu konuda Rimsky-Korsakov, Puşkin'in bir oyunu üzerine bir opera bestelemiştir.

Mozart'ı bir zehir ile öldürdüğü iddia edilmektedir.

Operaları

- *La vestale*
- *Le donne letterate*
- *L'amore innocente*
- *Don Chisciotte alle nozze di Gamace*
- *La moda ossia scompigli domestici*
- *Armida*
- *La fiera di Venezia*
- *Il barone di Rocca antica*
- *La secchia rapita*
- *La locandiera*
- *La calamita de' cuori*
- *La finta scema*
- *Daliso e Delmita*
- *L'Europa riconosciuta*
- *La scuola de' gelosi*
- *La partenza inaspettata*
- *Il talismano; Giacomo Rust ile birlikte (1741-1786)*
- *La dama pastorella*
- *Der Rauchfangkehrer oder Die unentbehrlichen Verräther ihrer Herrschaften aus Eigennutz*
- *Semiramide*
- *Les Danaïdes*
- *Il ricco d'un giorno*
- *La grotta di Trofonio*
- *Prima la musica e poi le parole (Önce Müzik Sonra Söz)*
- *Les Horaces*
- *Tarare*
- *Axur re d'Ormus*
- *Cublai gran kan de' Tartari*
- *Il pastor fido*
- *La cifra*
- *Catilina*
- *Il mondo alla rovescia*
- *Eraclito e Democrito*

- *Palmira regina di Persia*
- *Il moro*
- *I tre filosofi*
- *Falstaff ossia Le tre burle*
- *Cesare in Farmacusa*
- *L'Angiolina ossia Il matrimonio per Susurro*
- *Annibale in Capua*
- *La bella selvaggia*
- *Die Neger*
- *Così fan tutte*
- *Die Generalprobe*
- *Das Posthaus*

Orkestra eserleri

- 1770 *Re Major Konçerto (Uclukoncerto)*, Keman, oboa, viyolonsel ve orkestra
- 1773 *Do Konçerto*, Org ve orkestra
- 1773 *Do Major Konçerto*, Piyano ve orkestra
- 1773 *Si-Bemol Major Konçerto*, Piyano ve orkestra
- 1774 *Do Major Konçerto*, Pikoloflüt, obua ve orkestra
- 1775 *Re Major Sinfonia "Il giorno onomastico"* Orkestra
- 1777 *Sol Major Konçerto (Concertino da camera)*, Pikoloflüt ve yaylı çalgılar orkestrası
- 1815 *"La Follia di Spagna" üzerinde 26 varyasyon*, büyük orkestra
- *Re Major "Sinfonia "Veneziana"*, Orkestra
- *Si-Bemol Major Sinfonia "La Tempesta di Mare"*, Orkestra

– Aktüze İ. Müziği Okumak. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.